

Marja Skum

“Váivi ja, men hä förstå du ju! Johtit ráidduin ja herggiiguin amas riikii..”

- Movt guorahallá ja dulko kvalitatiivvaláš materiála systemáhtalaččat?

Riikkarájiid giddemat davvi Sámis mielddisbukte ahte ollu sámít eai beasan šat johtit iežaset árbeviroláš guohtuneatnamiidda, boadus lei earret eará ahte ruođa stáhta mearridii bákku sirdit sullii 80 davvisámegiela bearraša Sámi lulit osiide (Lantto 2000). Bággiojohtimiid váikkuhusaid boazosámiid gillii leat unnán dutkojuvvon ovdal. Mu dutkamis háliidan gávdnat makkár välljemiid dat joavku ja sin maŋisboahhtit leat dahkan ja dahket ain giela ektui.

Lean čohkken iežan materiála guhkes rabas, beallestrukturerejuvvon jearahallamiid bokte. Ulbmilan lea leamaš muitalushámis gullat maid diehtoaddit jurddašit giellaválljemiid birra iežaset konteavsttas. Lean mánga diimmu čohkkán gievkkanbeavdeguorain ja bádden ja lea dasto gártan ollu materiála. Movt gieđahallá ná ollu materiála galggašii diehtit ovdal go jearahallagoahtá ja lea dehálaš jurddašit systematiserema birra sihke ovdal ja jearahaladettiin lohka Kvale (2015: 215 ff).

Mu sáhkavuorus ovdanbuvttán jurdagiid systematiserema birra. Čájehan ovdamearkkaiguin movt kvalitatiivvaláš analyserenreaiduiguin čorge jurdagiid ja gávdná bohtosiid. Geahčan maiddá mii lea erohussan guorahallamis ja muitaleamis, mii lea koden ja mii lea dulkojuvpmi. Ovdamearkkaiguin iežan materiálas čilgen dasto movt geavahan ovdal namuhuvvon doahpagiid guorahaladettiin. Problematiseren transkriberema ja jearahallama ja maiddá dulkoma. Háliidan dainna logaldallamiin čielggasmáhttit makkár oktavuodát leat jearahallamiid/ságastallamiid ja guorahallama gaskkas ja makkár hástalusat ja čovdosat leat materiála guorahallamis dán rádjái. Logaldallama maŋja sávan ahte bissun rievttis johtingeainnu alde mu amas riikii ja ahte birgen sihke herggiiguin ja ráidduin ain ovddos guvlui.

Gáldut

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend & Anderssen, Tone Margaret & Rygge, Johan 2015: *Det kvalitative forskningsintervju* 3. utg., 2. oppl. hápmi. Oslo: Gyldendal akademisk.

Lantto, Patrik 2000: *Tiden börjar på nytt : en analys av samernas etnopolitiska mobilisering i Sverige 1900-1950*. 32, Department of Historical Studies, Umeå University, Umeå.